

KNAPEN, Paul (Sint-Truiden 5 mei 1916).

Volgde de Grieks-Latijnse humaniora aan het Sint-Jozefscollege in Hasselt, studeerde daarna wijsbegeerte en letteren (1935-1936) aan de Facultés universitaires Notre Dame de la Paix in Namen en doctoreerde in de rechten aan de Katholieke Universiteit Leuven (1936-1940). Knapen werkte van januari 1941 tot 1984 als advocaat bij de balie in Hasselt. Tussen 1944 en 1946 was hij substituut krijgs-

auditeur in Hasselt. Vanaf 1970 was hij voorzitter van de Stichting Leefmilieu (onder auspiciën van de Kredietbank), waarvoor hij in 1988 het eredoctoraatschap aan de Rijksuniversiteit Gent ontving. In Leuven was Knapen actief in de katholieke Vlaamse studentenbeweging als voorzitter van het Hoogstudentenverbond voor Katholieke Actie en als bestuurslid van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (1939-1940). In 1946 vroeg hij ontslag als substituut krijgsauditeur, om als advocaat in verscheidene collaboratieprocessen te Hasselt de verdediging van Vlaams-nationalisten op zich te nemen. Hij speelde ook een vooraanstaande rol in de naoorlogse reorganisatie van het Davidsfonds; hij was lange tijd lid van het hoofdbestuur (1946-1969). In 1949 werd hij provincieraadslid voor de Christelijke Volkspartij in Limburg en in 1954 werd hij lid van de Bestendige Deputatie waar hij verantwoordelijk was voor cultuur, middenstand en landbouw. Vanuit deze functie nam hij in 1959 het initiatief tot de oprichting van de Kultuurraad voor Vlaanderen, waarvan hij de eerste algemeen voorzitter werd (tot 1976). In deze functie wist hij een samenwerking tussen de verschillende partijen tot stand te brengen. Hij pleitte steeds voor politieke eenheid rond een Vlaams programma, omdat volgens hem de Vlaamse strijd een algemene sociale strijd was. Hij wilde een Vlaamse cultuurautonomie tot stand brengen en streefde tegelijk naar een culturele samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. In 1972 kwam zo onder zijn impuls een gemeenschappelijke uitgave tot stand van Openbaar Kunstbezit Nederland en Vlaanderen.

Ook vanuit andere functies ijverde Knapen voor de Vlaamse cultuurautonomie: als lid van de raad van beheer van de Belgische Radio en Televisie-omroep, Nederlandse Uitzendingen (1960-1972), als initiatiefnemer (1965) en Belgisch voorzitter (tot 1972) van het Groot-Limburs Toneel, en als voorzitter van het Cultureel comité van de Kredietbank. WERKEN: 'Cultuurpeiling in Limburg', in *Tijdingen Katholieke Vlaamse Hogeschooluitbreiding* (1 januari 1957).

LITERATUUR: 'Paul Knapen verdedigt Vlaams Programma', in *Het Belang van Limburg* (15 juli 1968); – 'Mr. P. Knapen nam afscheid als voorzitter van Groot-Limburs Toneel', in *De Nieuwe Gids* (19 oktober 1972); – *Hart en hand. Liber Amicorum Paul Knapen*, 1987; – F. Verhoest, 'Stichting Leefmilieu, een bruggenbouwer', in *De Standaard* (25 februari 1988).

JOHAN FLEERACKERS* EN NICO WOUTERS